

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА**

Облік і оподаткування

**першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 071 Облік і оподаткування
галузь знань 07 Управління та адміністрування**

Полтава, 2019

Програма атестаційного екзамену. Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування

Внесено кафедрою бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії 3 вересня 2019 р. протокол № 1.

Розробники:

1. Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна, к. е. н., доцент
2. Плаксієнко Валерій Якович, д.е.н., професор
3. Канцедал Наталія Анатоліївна, к. е. н., доцент
4. Лега Ольга Василівна, к. е. н., доцент
5. Пономаренко Оксана Григорівна, к.е.н, доцент.
6. Єрмолаєва Марина Валентинівна, к.е.н., доцент.
7. Яловега Людмила Василівна, к.е.н, доцент кафедри.
8. Прийдак Тетяна Борисівна, к.е.н, доцент кафедри.

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Облік і оподаткування» Полтавської державної аграрної академії 3 вересня 2019 р., протокол № 1

ЗМІСТ

ВСТУП	ст. 4
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВХОДЯТЬ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ	5
1. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК	5
2. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК	8
3. ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В ОПОДАТКУВАННІ	12
4. ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	15
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ	24

ВСТУП

Атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування першого рівня вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми Облік і оподаткування першого рівня вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування, навчального плану та робочого навчального плану.

Технічне забезпечення атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування першого рівня вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування забезпечується згідно положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Полтавській державній аграрній академії та програмою атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування першого рівня вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування.

У відповідності до програми атестації ЗВО за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування першого рівня вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування формою атестації здобувачів вищої освіти є атестаційний екзамен.

Мета проведення атестаційного екзамену – перевірити на завершальному етапі навчання здобувачів вищої освіти рівень досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування для першого рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування першого рівня вищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування.

Для проведення атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування першого рівня вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування створюється екзаменаційна комісія. Головою екзаменаційної комісії призначається фахівець, або провідний науковець в галузі обліку і оподаткування.

До проходження атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали повністю навчальний план першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Атестаційний екзамен передбачає виконання комплексу атестаційних завдань.

Засобами оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей є: теоретичні (тестові) та практичні завдання (комплексні ситуаційні завдання) з наступних навчальних дисциплін: фінансовий облік; управлінський облік; облік і звітність в оподаткуванні; звітність підприємств.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВОДЯТЬ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Фінансовий облік

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку. Облік: сутність, призначення, види та принципи. Правове регулювання обліку в Україні. Загальні засади відображення господарських операцій у фінансовому обліку. Організація обліку на підприємстві.

Тема 2. Облік грошових коштів. Економічна сутність грошового обігу та розрахунків. Касові операції: загальний порядок ведення, документування, відображення на рахунках обліку. Засоби обмеження готівкового обігу в Україні. Грошові кошти на рахунках підприємства у банках: загальні засади організації безготівкового обігу, документування, відображення на рахунках обліку. Характеристика рахунків з обліку інших грошових коштів. Розкриття інформації про готівкові грошові кошти у фінансовій звітності.

Тема 3. Облік поточних та довгострокових фінансових інвестицій. Визнання, класифікація та оцінка поточних фінансових інвестицій. Відображення господарських операцій з поточними фінансовими інвестиціями на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про поточні фінансові інвестиції у фінансовій звітності. Автоматизація обліку поточних фінансових інвестицій. Визнання, класифікація та оцінка довгострокових фінансових інвестицій. Відображення господарських операцій з довгостроковими фінансовими інвестиціями на рахунках бухгалтерського обліку. Розкриття інформації про довгострокові інвестиції у фінансовій звітності.

Тема 4. Облік дебіторської заборгованості. Визнання, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості. Облік поточної дебіторської заборгованості за товарними операціями. Облік поточної дебіторської заборгованості за нетоварними операціями. Облік резерву сумнівних боргів. Облік довгострокової дебіторської заборгованості. Розкриття інформації про дебіторську заборгованість у фінансовій звітності.

Тема 5. Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів. Економічна сутність, визнання і оцінка необоротних матеріальних активів. Документування господарських операцій з обліку основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Облікове відображення операцій з руху основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Облік зносу, амортизації основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Розкриття інформації про основні засоби та інші необоротні матеріальні активи у фінансовій звітності. Визнання, класифікація і оцінка нематеріальних активів. Документування господарських операцій з обліку нематеріальних активів. Характеристика рахунків обліку нематеріальних активів. Облік капітальних інвестицій у придбання (створення) нематеріальних активів. Облік операцій з руху нематеріальних активів. Розкриття інформації про нематеріальні активи у фінансовій звітності.

Тема 6. Облік виробничих запасів. Сутність, класифікаційні групи, визнання та оцінка виробничих запасів. Організація аналітичного (складського)

обліку виробничих запасів. Документування операцій з руху виробничих запасів. Синтетичний облік виробничих запасів. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Розкриття інформації про виробничі запаси у фінансовій звітності.

Визнання, оцінка, класифікаційні групи сировини й матеріалів. Документування операцій з руху сировини й матеріалів. Синтетичний облік сировини й матеріалів. Облік будівельних матеріалів, матеріалів переданих в переробку, матеріалів сільськогосподарського призначення. Розкриття інформації про сировину і матеріали у фінансовій звітності.

Поняття, оцінка та класифікаційні групи палива та готової продукції. Документування операцій з обліку палива і готової продукції. Порядок формування первісної вартості та облік операцій з надходження і руху готової продукції. Облік браку на виробництві. Облік напівфабрикатів. Облік товарів і тари. Розкриття інформації про паливо, готову продукцію, товари у фінансовій звітності.

Класифікація товарів та визнання їх об'єктами обліку. Облік товарів на складі (у оптовій торгівлі). Облік товарів в торгівлі (у роздрібній торгівлі). Особливості обліку тари.

Тема 7. Облік біологічних активів. Визнання та класифікація й оцінка біологічних активів. Методичні засади визначення справедливої вартості біологічних активів. Облік ходу та результатів біологічних перетворень у рослинництві і тваринництві. Облік поточних біологічних активів за галузями сільськогосподарської діяльності. Облік довгострокових біологічних активів за галузями сільськогосподарської діяльності. Облік результатів сільськогосподарської діяльності.

Тема 8. Облік короткострокових зобов'язань. Визнання, класифікація та оцінка короткострокових зобов'язань. Документування короткострокових зобов'язань. Облік короткострокових кредитів та поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік відсотків за кредитами банку. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік короткострокових векселів. Документування фактів виникнення й погашення короткострокових зобов'язань. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Облік розрахунків за іншими операціями. Облік розрахунків з іншими кредиторами. Розкриття інформації про короткострокові зобов'язання у фінансовій звітності підприємства.

Тема 9. Облік довгострокових зобов'язань. Визнання, класифікація та оцінка довгострокових зобов'язань. Документування довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових кредитів. Облік заборгованості за облігаціями, фінансовою орендою. Облік відстрочених податкових зобов'язань. Облік інших довгострокових зобов'язань. Облік фінансової допомоги на поворотній та безповоротній основі. Розкриття інформації про довгострокові зобов'язання у фінансовій звітності підприємства

Тема 10. Облік праці та її оплати. Економічний зміст оплати праці, її форми і системи. Облік спускового складі працівників та робочого часу. Складові фонду оплати праці. Документування праці та розрахунку її оплати. Облік нарахування оплати праці. Облік утримань з оплати праці та депонентів. Роз-

криття інформації про заборгованість з оплати праці у фінансовій звітності підприємства

Тема 11. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів. Економічний зміст податків та обов'язкових платежів до фондів. Документування розрахунків за податками та платежами до фондів соціального страхування та забезпечення. Облік розрахунків за прямими податками. Облік розрахунків за непрямими податками. Облік розрахунків за іншими податками, зборами та платежами. Облік розрахунків з Пенсійним фондом. Облік розрахунків з фондами соціального страхування. Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом за податками та внесками до фондів у фінансовій звітності

Тема 12. Облік власного капіталу. Економічний зміст та класифікація власного капіталу підприємств. Процедура формування статутного та пайового капіталу підприємств. Документування операцій з власним капіталом. Облік статутного та пайового капіталу та розрахунків з учасниками. Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік забезпечень зобов'язань. Облік цільового фінансування. Облік страхових резервів. Розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності.

Економічний зміст неоплаченого капіталу. Документування операцій з неоплаченим капіталом. Синтетичний облік неоплаченого капіталу. Розкриття інформації про неоплачений капітал у фінансовій звітності підприємства.

Тема 13. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності. Визнання, класифікація та оцінка витрат за видами. Визнання, класифікація та оцінка доходів за видами. Документування фактів здійснення витрат та отримання доходів. Облік витрат виробництва, методи калькулювання собівартості продукції. Облік загальновиробничих витрат. Облік витрат періоду та витрат за видами діяльності. Облік доходів за видами діяльності. Розкриття інформації про доходи і витрати у фінансовій звітності підприємства.

Порядок закриття операційних та результативних рахунків та визначення фінансових результатів за видами діяльності. Облік фінансових результатів у розрізі видів діяльності. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) та його використання. Розкриття інформації про фінансові результати у звітності підприємства

Рекомендовані джерела інформації:

1. Бабіч В. В., Сагова С. В. Фінансовий облік (облік активів): навч. посібник. 2-ге вид., б.зм. К. : КНЕУ, 2007. 288 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. для студ. спец. «Облік і аудит» вищ. навч. закладів. 4-те вид., доп. і перероб. Житомир : ПП «Рута», 2002. 687с.
3. Бухгалтерський та фінансовий облік в таблицях та рисунках ; уклад.: Кужель В. В. та ін. Умань : АЛМІ, 2018. 248 с.
4. Височан О. С., Височан О. О. Фінансовий облік: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Львів : Сорока Т. Б. [вид.], 2017. 448 с.
5. Гавриловська Л. М., Ларіонова А. С. Фінансовий облік-1: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. К. : КНЕУ, 2006. 320с.

6. Голов С. Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.Ю. Фінансовий облік: підручник для студ. вищ. навч. закл., напрям «Економіка і підприємництво», спец. «Облік і аудит». К. : Лібра, 2005. 976с.
7. Івата В. В., Ткаченко С.А., Шевчук С.В. Фінансовий облік. Практикум: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Миколаїв : НУК, 2006. 100с.
8. Коблянська О. І. Фінансовий облік : навчальний посібник. К. : Знання, 2004. 474с.
9. Косміна Р.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік: навч. посіб. для студ. екон. спец. ВНЗ / Ю.Д. Чацкіс (ред.). К. : Вища школа, 2008. 255с.
10. Нашкерська Г. В. Фінансовий облік : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. К. : Кондор, 2005. 504с.
11. Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік: навч. посіб. для дистанц. навч., для студ. ВНЗ. К. : Університет «Україна», 2007. 453с.
12. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. б.вид. К. : «А.С.К.», 2004. 784с.
13. Облік в сільськогосподарських підприємствах за національними стандартами: посібник. Дудка К.П., Жук В.М., Канцуров О. О. та інші. К., 2000. 218 с.
14. Огійчук М.Ф. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: підручник. 3.вид., перероб. і доп. К. : Алерта, 2006. 880с.
15. Стеців І. І. Фінансовий (бухгалтерський) облік: навч. посіб. 2-е вид., перероб., допов. Львів : СПОЛОМ, 2018. 224 с.
16. Облік і аудит: практикум дистанційного тестування : навч. посіб. / М. Ф. Огійчук та ін. ; за заг. ред. проф.: М. Ф. Огійчука, Є. В. Калюги, В. Я. Плаксієнка. К. : Алерта, 2014. 453 с.
17. Облік і аудит: питання та відповіді (освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Приходько І. П. та ін. Д. : Біла К. О. [вид.], 2014. 551 с.
18. Фінансовий облік I [Текст] : навч. посіб. / В. Г. Васильєва [та ін.] ; Акад. мит. служби України. Д. : Акцент, 2014. - 190 с.
19. Фінансовий облік 2 : навч. посіб. Н. М. Ткаченко та ін. ; за заг. ред. Н. М. Ткаченко. К. : Алерта, 2014. 455 с.
20. Фінансовий облік II : навч. посіб. Васильєва В. Г. та ін. Дніпропетровськ : Акцент : АМСУ, 2014. 236 с.
21. Фінансовий облік : підруч. для студентів ВНЗ. Крупка Я. Д. та ін. 3-тє вид., допов. та переробл. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 417 с.
22. Атамас П. Й., Лисиченко О. О., Максимова Л. П. Фінансовий облік I: навч. посіб. : робоч. Зошит. Дніпропетровськ : Дніпропетр. ун-т ім. А. Нобеля, 2014. 118 с.
23. Фатенок-Ткачук А. О. Фінансовий облік I, II : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 535 с.
24. Фінансовий облік II: навч. посіб. для студентів, які навчаються за напрямом підгот. 6.030509 облік і аудит. Король Г. О. та ін. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2014. 316 с.

25. Фінансовий облік II: навч. посіб. В. Г. Васильєва та ін. 2-ге вид., перероб. та допов. Дніпро : Акцент, 2017. 240 с.

26. Фінансовий облік: підручник. Крупка Я. Д. та ін. 4-те вид., допов. та перероб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 450 с.

27. Фінансовий облік: ситуац. завдання для практ. та семінар. занять для студентів спец. 071 Облік і оподаткування. уклад.: Куцик П. О., Макарук Ф. Ф., Попітїч Т. В. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2017. 144 с.

2. Управлінський облік

Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку. Управлінський облік як специфічна галузь економічних знань, складова частини інформаційної системи. Мета, сутність управлінського обліку та його функції. Організація управлінського обліку. Професійні організації та етичні норми фахівців з управлінського обліку.

Тема 2. Класифікація і поведінка витрат. Мета та напрями класифікації витрат. Моделі поведінки витрат. Методи оцінки витрат виробництва.

Тема 3. Методи обліку і калькулювання витрат. Мета та завдання методів обліку витрат і методів калькулювання витрат. Класифікація вітчизняних методів обліку витрат. Класифікація зарубіжних методів обліку витрат. Методи обліку калькулювання витрат.

Тема 4. Склад витрат виробництва. Склад витрат виробництва. Сутність загальновиробничих витрат та порядок їх розподілу. Собівартість виробленої і реалізованої продукції.

Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами. Особливості обліку витрат і калькуляція собівартості продукції в сільському господарстві. Облік витрат і калькуляція собівартості допоміжних виробництв. Облік витрат і калькуляція собівартості продукції рослинництва. Облік витрат і калькуляція собівартості продукції тваринництва. Облік витрат і калькуляція собівартості продукції промислових виробництв. Облік витрат і калькуляція собівартості обслуговуючих виробництв.

Тема 6. Облік і калькулювання за нормативними витратами. Значення системи обліку та калькулювання собівартості продукції за нормативними витратами. Організація нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. Система «стандарт-кост» – особливості обліку витрат і калькулювання собівартості та переваги їх використання. Аналіз відхилень від нормативів та їх впливу на прибуток. 5. Методи виявлення відхилень від норм.

Тема 7. Облік і калькулювання за змінними витратами. Суть системи калькулювання за змінними витратами. Маржинальний дохід. Моделі калькулювання змінних витрат.

Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку. Мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Аналіз чутливості прибутку. Аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток» за умов асортименту. Припущення, покладені в основу аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток».

Тема 9. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінсь-

ких рішень. Процес прийняття рішення і релевантність облікової інформації. Аналіз варіантів альтернативних рішень. Оптимальне використання ресурсів за умов обмежень. Рішення стосовно запасів. Рішення стосовно ціноутворення. Модель прийняття рішення за умов невизначеності.

Тема 10. Бюджетування і контроль. Сутність бюджетування та його організація. Складання та взаємоузгодження бюджетів. Контроль за виконання бюджетів і аналіз відхилень.

Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності. Концепція центрів та обліку відповідальності. Оцінка діяльності центрів витрат. Оцінка діяльності центрів доходу. Оцінка діяльності центрів прибутку. Організація обліку відповідальності за методом «тариф-година-машина». Оцінка діяльності центрів інвестицій. Трансфертне ціноутворення.

Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку. Склад системи бухгалтерського обліку. Внутрішня та зовнішня звітність: використання.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Актуальні питання бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах : навч. посіб. Фесенко Д. М., Верига Ю. А., Аранчій В. І., Писаренко В. В. та ін. ; під ред. Д. М. Фесенко. Полтава : Камелот, 2006. 500 с.

2. Атамас П. Й. Управлінський облік : навч. посібник ; 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2009. 440 с.

3. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах : посібник. Плаксієнко В. Я., Мармуль Л. О., Маренич Т. Г. та ін.; за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. К. : Центр учбової літератури, 2017. 520 с.

4. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах підручник. В. Я. Плаксієнко, Л. О. Мармуль, Т. Г. Маренич, Т. Г. Камінська, М. І. Гордієнко, Г. Є. Павлова, С. В. Скрипник, О. В. Ільчак. За заг. ред. Плаксієнка В. Я. К. : Центр учбової літератури, 2014. 448 с.

5. Войнаренко П. М., Радецька Л. П., Овод Л. В. Управлінський облік : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Хмельницький : ХНУ, 2013. 363 с.

6. Верланов Ю. Ю. Управлінський облік : сучасна теорія і практика : [навч. посіб.] / Верланов Ю. Ю., Бурлан С. А., Верланов О. Ю. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. – 340 с.

7. Карпенко О. В., Карпенко Д. В. Управлінський облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2012. 296 с. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/58-upravlnskiy-oblk-karpenko-ov.html> (дата звернення 10.09.2019).

8. Коцкулич Т. Я. Управлінський облік : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. 148 с. URL: <http://chitalnya.nung.edu.ua/node/2854> (дата звернення 10.09.2019).

9. Лень В. С. Управлінський облік : підручник. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2015. 328 с. URL: http://www.bohdan-digital.com/userfiles/file/catalog/review_file_4059687_45.pdf (дата звернення 10.09.2019).

10. Управлінський облік : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Плаксієнко В. Я., Яловега Л. В., Лега О. В., Прийдак Т.Б., Мокієнко Т. В., Кан-

цедал Н. А.; за заг. ред. Плаксієнка В. Я. Полтава: ПП «Астроя», 2018. 250 с.

11. Управлінський облік: підручник. Партин Г. О. та ін. Нац. ун-т «Львів. політехніка». Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2013. 279 с.

3. Облік і звітність в оподаткуванні

Тема 1. Генезис податкової системи України, принципи її функціонування. Податкова система України, її сутність. Законодавчо-нормативна податкового законодавства України. Податковий кодекс України, його структурна характеристика, сфера дії, сутність та значення. Принципи функціонування податкової системи України.

Тема 2. Сутність податків і зборів, їх класифікація. Основні елементи. Поняття податку, збору, їх класифікація. Загальні засади встановлення податків та зборів. Класифікація податків: загальнодержавні податки і збори, місцеві податки і збори, прямі й непрямі податки. Основні елементи податку і збору.

Тема 3. Платники податків і зборів: права, обов'язки та відповідальність. Платники податків та зборів. Податкові агенти. Представники платників податків. Права платників податків та зборів. Обов'язки платників податків та зборів.. Відповідальність платників податків та зборів.

Тема 4. Контролюючі органи: права, функції та відповідальність. Контролюючі органи в системі розрахунків за податками та платежами. Права контролюючих органів. Функції контролюючих органів. Функції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику в частині забезпечення формування та реалізації податкової та митної політики. Функції державних податкових інспекцій. Обов'язки і відповідальність посадових осіб контролюючих органів.

Тема 5. Облік платників податків у контролюючих органах. Загальні положення щодо обліку платників податків. Взяття на облік юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб. Облік самозайнятих осіб. Підстави та порядок зняття з обліку у контролюючих органах юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів та само зайнятих осіб. Інформація, що подається для обліку платників податків органами державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та іншими органами. Вимоги до відкриття та закриття рахунків платників податків у банках та інших фінансових установах. Державний реєстр фізичних осіб-платників податків.

Тема 6. Облік і звітність розрахунків з податку на прибуток. Економічний зміст податку на прибуток. Порядок нарахування та сплати податку на прибуток. Відображення в обліку розрахунків з бюджетом за податком на прибуток. Порядок складання звітності з податку на прибуток.

Тема 7. Облік розрахунків і податкова звітність з податку на додану вартість. Економічний зміст податку на додану вартість. Порядок нарахування та сплати податку на додану вартість. Відображення в обліку розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість. Порядок складання звітності з податку на додану вартість.

Тема 8. Облік і звітність розрахунків за податком на доходи фізичних осіб. Елементи податку на доходи фізичних осіб. Відображення в обліку розрахунків з бюджетом за податком на доходи фізичних осіб. Військовий збір: порядок утримання, сплати, звітування. Податкова звітність з податку на доходи фізичних осіб.

Тема 9. Облік і звітність розрахунків за екологічним податком. Елементи екологічного податку. Відображення в обліку та податковій звітності розрахунків з бюджетом за екологічним податком.

Тема 10. Облік і звітність розрахунків за податком на майно. Порядок нарахування, сплати, відображення в обліку та податковій звітності податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Порядок нарахування, сплати, відображення в обліку та податковій звітності транспортного податку. Порядок нарахування, сплати, відображення в обліку та податковій звітності плати за землю. Порядок нарахування, сплати, відображення в обліку та податковій звітності туристичного збору та збору за місця для паркування транспортних засобів.

Тема 11. Облік і звітність розрахунків за акцизним податком. Платники податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Дата виникнення податкових зобов'язань. Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України, а також реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів за адвалорними ставками. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів. Порядок і строки сплати податку. Складення та подання декларації з акцизного податку. Контроль за сплатою податку.

Тема 12. Облік і звітність розрахунків за рентною платою. Склад рентної плати. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України. Подання декларації і строки сплати рентної плати. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням.

Тема 13. Облік і звітність розрахунків за єдиним податком. Особливості оподаткування платників єдиного податку I – III групи. Особливості оподаткування платників єдиного податку IV групи. Ставки єдиного податку, строки і порядок сплати та подання податкової звітності. Порядок зарахування податку до бюджету.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах : посібник. Плаксієнко В. Я., Мармуль Л. О., Маренич Т. Г. та ін.; за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. К. : Центр учбової літератури, 2017. 520 с.

2. Дроб'язко С. І., Козир Т. М., Холод С. Б. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. ; за заг. ред. канд. екон. наук, проф. П. Й. Атамаса. К. : ЦУЛ, 2012. 414 с.

3. Мельник М. І., Лещух І. В. Податковий контроль в Україні: проблеми та пріоритети підвищення ефективності : монографія. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України» 2015. 330 с. URL: http://ird.gov.ua/irdp/p_20150301.pdf (дата звернення 10.09.2019).

4. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навч. посіб. Бондар М. І., Ловінська Л. Г., Лисенко Н. М. та ін. ; за заг. ред. Бондар М. І., Лисенко Н. М. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Акад. фін. управління, 2014. 585 с.

5. Оподаткування суб'єктів господарювання: навч. посіб. Хомутенко В. П., Луценко І. С., Хомутенко А. В. та ін. ; за заг. ред. В. П. Хомутенко. Одеса: «ВМВ», 2014. 418 с.

6. Податкова система : навч. посіб. Баранова В.Г., Дубовик О. Ю., Хомутенко В.П. та ін. ; за ред. В.Г. Баранової. Одеса: ВМВ, 2014. 344 с.

7. Податкова система : навч. посіб. Іванишина О. С., Забарна Т. А., Мискіна О. О. та ін. ; за заг. ред. Андрущенко В. Л. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 416 с. URL: http://culonline.com.ua/Books/Podatкова%20sistema_Andrushenko.pdf. (дата звернення 10.09.2019).

8. Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік : навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2016. 663 с.

4. Звітність підприємств.

Тема 1. Загальні вимоги до звітності підприємств. Поняття бухгалтерської звітності. Класифікація звітності. Принципи фінансової звітності згідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Порядок подання та оприлюднення фінансової звітності.

Тема 2. Баланс підприємства (Звіт про фінансовий результат). Загальне поняття про бухгалтерський баланс. Мета і завдання складання балансу. Класифікація балансів. Порядок визнання та оцінки балансових статей. Зміст статей балансу та методика його заповнення.

Тема 3. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Мета і завдання складання звіту. Види діяльності підприємства та їх характеристика. Поняття доходу та порядок його визнання згідно з П(С)БО 15. Поняття витрат та порядок їх визнання згідно П(С)БО 16. Порядок формування фінансових результатів діяльності підприємства. Зміст статей звіту та порядок його заповнення.

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів. Сутність звіту, мета і завдання його складання. Структура і зміст звіту. Методика заповнення статей звіту.

Тема 5. Звіт про власний капітал. Поняття звіту про власний капітал, мета і завдання його складання. Види власного капіталу, його функції. Зміст статей звіту та методика його складання.

Тема 6. Примітки до річної фінансової звітності та порядок виправлення помилок у фінансових звітах. Мета складання приміток до річної фінансової звітності. Інформаційне забезпечення складання приміток. Зміст при-

D0%B8%D0%B3%D0%B0%20%D0%9C%D0%A1.pdf (дата звернення 10.09.2019).

9. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навч. посіб. Бондар М. І., Ловінська Л. Г., Лисенко Н. М. та ін. ; за заг. ред. Бондар М. І. , Лисенко Н. М. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Акад. фін. управління, 2014. 585 с.

10. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність : підручник. Нац. ун-т харч. технологій. Вид. 6-те, допов. і переробл. К. : Алерта, 2013. 981 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
Шкала оцінювання: 4-х бальна, 100-бальна та ЄКТС

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ЄКТС</i>	<i>Оцінка за 4-х бальною шкалою</i>	<i>Пояснення критеріїв оцінювання</i>
1	2	3	4
90 – 100	A	відмінно	теоретичний зміст дисциплін, що є складовими атестаційного екзамену засвоєний здобувачем вищого освіти повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом повністю сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені програмою атестаційного екзамену, виконані в повному обсязі без помилок або з однією незначною помилкою
82 – 89	B	добре	теоретичний зміст дисциплін, що є складовими атестаційного екзамену засвоєний повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені програмою атестаційного екзамену, виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, наявно дві-три незначні помилки.
74 – 81	C		теоретичний зміст дисциплін, що є складовими атестаційного екзамену засвоєний повністю, практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені програмою атестаційного екзамену, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, наявні декілька незначних помилок або одна-дві значні помилки.
64 – 73	D	задовільно	теоретичний зміст дисциплін, що є складовими атестаційного екзамену засвоєний не повністю, але прогалини в знаннях не носять істотного (системного) характеру, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою атестаційного екзамену навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять значні помилки.
60 – 63	E		теоретичний зміст дисциплін, що є складовими атестаційного екзамену засвоєний частково, деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані, частина передбачених програмою атестаційного екзамену завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна